

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2017

55/02.06.01/2018

SOTEV 04.09.2018 § 50

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystieteiden johtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Käytännössä on tarpeen, että kaupunginhallitus pyytää alaisiltaan valiokunnilta selvitykset arviointikertomuksesta ja hallitus kokoaa niistä koko kaupunkia koskevan kaupunginhallituksen lausunnon.

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan toimintaan liittyen tarkastusvaliokunta on esittänyt seuraavat kysymykset:

- Miten ulkoistettua, palvelusetelillä ostettua palvelua seurataan?

Tavoitteena on, että kaupungin viranhaltijat tekevät tarkastuskäyntejä kaikkiin asumis- ym. -palveluja tuottaviin yksiköihin säännöllisesti ja tarvittaessa. Lisäksi asiakaspalautteet rekisteröidään ja niiden perusteella tehdään tarvittavat toimenpiteet. Palvelusetelin käyttö ja kysyntä on sosiaali- ja terveystoimen palveluissa ollut suhteellisen vähäistä.

- Tarkastusvaliokunta ehdottaa, että kouluterveyskyselyn kyselylomakkeeseen tehdään muutos, josta ilmenee oppilaiden kotikunta.

Kouluterveyskyselyn toteuttaa terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Sosiaali- ja terveystoimi selvittää, onko muutos mahdollista tehdä.

- Sosiaali- ja terveystoimen tulisi ratkaista lisääntyvä teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelma.

Teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelmat eivät ole pelkästään sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluva haaste. Asia tulee ratkaista kaupungin ja muiden viranomaisien sekä kolmannen sektorin yhteistyönä. Kauniaisissa ehkäisevän päihdetyön koordinoinnista vastaa kaupungin johtoryhmän ohjauksessa Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä (TEJO). Ehkäisevän päihdetyön osalta kaupungin omassa organisaatiossa keskeistä on erityisesti sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen monialainen yhteistyö. Syksyllä 2018 hyväksytään kaupungin uusi ehkäisevän päihdetyön ohjelma. Ohjelmassa on esitetty tarkempia tavoitteita ja toimenpiteitä myös nuorison päihteidenkäytön vähentämiseksi. Ohjelma koskee koko kaupungin organisaatiota.

- Miten seurataan kolmannen sektorin tekemää työtä kuntalaisten hyväksi?

Sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijat ovat arjen työssään kiinteästi yhteistyössä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuosittaisten toiminta-avustusten jaon yhteydessä pyydetään avustusta hakevilta järjestöiltä selvitys näiden toiminnasta. Yleisesti voidaan todeta, että kolmannen sektorin työn vaikutusten seuranta ja arviointi kuntalaisten hyvinvointiin on vaikeasti seurattava asia.

- Kauniaiasten sosiaali- ja terveystoimen toimivuuden ja henkilöressurssien riittävyyden kannalta tulisi ottaa huomioon ulkopaikkakuntalaisten asiakasmäärien kasvu.

Vuoden 2014 alusta Terveystoimilain mahdollistaman valinnanvapauden myötä yli 1300 espoolaista on valinnut perusterveydenhuollon palvelut toteuttavaksi yksiköksi Kauniaisen. Myös kauniaislaiset ovat käyttäneet palveluja aikaisempaa ahkerammin, v. 2016–2017 muutos kaikissa palvelunkäyttäjissä oli +14 %. Kaikki terveyspalvelujen palvelumuodot huomioiden 77 % kauniaislaisista käytti v. 2017 terveysaseman palveluja. Tämä on kansallisella tasolla korkea luku.

Kiireettömään hoitoon pääsy on vaikeutunut ja siksi toiminnallisten muutosten ja muun toiminnan kehittämisen lisäksi perusterveydenhuollon resurssitarvetta on arvioitu mm. 2019 talousarviovalmistelun yhteydessä. Sen tuloksena on todettu tarve perustaa yksi uusi sairaanhoitajan vakanssi. Muutos on kustannusneutraali, koska vuodesta 2015 lähtien tehtävää on hoidettu pitkäaikaisilla sijaisuuksilla. Vuonna 2015 tehdyn resurssitarkastelun yhteydessä todettiin, että sairaanhoitajaresurssitarvetta arvioidaan ja asiaan palataan myöhemmin, jos terveysaseman vaihtajien määrä lisääntyy edelleen.

Koululukukausien aikana sektorityö, erityisesti kouluilla tehtävät laajat terveystarkastukset kuluttavat lääkäriresurssia n. 0.6 vakanssin verran, mikä on pois terveysaseman vastaanottotyöstä. Koulujen oppilasmäärän kasvun, ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden suuren osuuden (yhteensä 935 oppilasta vuonna 2018) takia ja integraatioluokkaopetuksen laajentamisen myötä koululääkäriresurssi on tarpeeseen ja kansallisiin suosituksiin nähden niukka. Myös riittävästä koululääkäriresurssista huolehtiminen edellyttää toimenpiteitä. Yhtenä ratkaisuna toimialalla on yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin koulutusviran perustaminen. Resurssia voidaan koulutustarkoituksessa kohdentaa myös kouluterveydenhuoltoon. Virka olisi määräaikainen ja sen aiheuttamista kustannuksista tulnaisiin jatkossakin saamaan yliopistolta koulutuskorvauksia.

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja:

Valiokunta antaa selostusosassa esitetyt vastaukset tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen